

aanmerkelijk in te krimpen. Ook zouden dan minder lezingen vanwege de Vereeniging gehouden moeten worden, dan tot nu toe het geval is. Waar nu het »Tijdschrift« zeer zeker in eene behoefte voorziet en ook het nut der lezingen op plantenziektekundig gebied moeilijk is te overschatten, zouden deze laatste maatregelen zeker zeer te bejammeren zijn. De Redacteur — tevens Voorzitter van de Vereeniging — wekt dus de leden op om de Vereeniging meer dan tot dusverre te steunen, hetzij door zelf donateur te worden, hetzij door nieuwe donateurs aan te werven. Vooral heeft hij hierbij het oog op de groote lichamen op land- en tuinbouwkundig gebied en hare afdelingen, waaronder er verscheidene zijn, die zeker wel eene jaarlijksche som voor het goede doel, dat de Vereeniging nastreeft, konden offeren.

R.

GROOTTEVERSCHIL BIJ VOGELS VAN DEZELFDE SOORT.

EDER jaar van half September tot half November heeft de najaarstrek der zangvogels plaats, en de vogelvangsters maken van die gelegenheid gebruik, om de diertjes bij duizenden en duizenden te vangen. Wat kunnen er dan in enkele dagen een massa vogels voor de Natuur verloren gaan! Want de vogelvangster laat een vogel, die eenmaal onder zijn net zit niet zoo gauw meer vrij. Degenen die waarde hebben als kooi- of volièrevogels worden er uitgezocht en de rest (natuurlijk dan meest de wijfjes van die soorten) werden eenvoudig door hem dood gedrukt! (De gedode beestjes werden dan, indien het er minstens 25 stuks zijn, door hem verkocht om gegeten te worden.) Zou hij dit niet doen, dan zou hij al spoedig niet veel meer vangen. Want de meeste vogels als ze één keer onder een net geweest zijn, komen er voor geen tweede maal onder, maar waarschuwen ook nog hun kamaraden. Een barmsijs, een mannetjes-sijs en een pestvogel worden echter nooit »slim«.

Maar toch ook door de vogelvangst komen ons vele merkwaardige exemplaren in handen. Bovendien is onder de gewone vogels nog zoo veel te zien bij eenigszins aandachtige beschouwing.

Iedereen kent het paapje, barmsijsje of roodsijsje (*Acanthis*). Hiervan komen 2 soorten bij ons voor. *A. linaria* en *A. rufescens*.

A. linaria is de meest algemeene en kwam verleden jaar bij miljoenen in Nov. en Dec. bij ons voor. De 2 en meer-jarige mannen hebben een mooie roode borst en een donkerrood petje. De éénjarige mannen hebben een wit tot lichtgeel borstje en ook een donkerrood petje. De wijfjes hebben een oranje-rood petje terwijl de jonge wijfjes gelijk zijn aan de oude. Nu is het zoo merkwaardig, dat de grootte van de vogels van deze soort varieert tusschen 11 en 16 c.M. De meest voorkomende maat is 13 c.M. In den trek komen gewoonlijk eerst de kleinste en later als het kouder wordt de grootere. De laatsten zijn de meest oostelijk wonenden. Een vogelaar noemt de exemplaren met de roode borsten mannen. De rest, $\pm 75\%$, zijn voor hem poppen en werden meestal doodgedrukt.

A. rufescens is veel minder algemeen en vertoef bij ons alleen in October en November, terwijl de meeste *A. linaria* eerst tegen Februari wegtrekken. Bij *A. rufescens* zijn de twee of meer-jarige mannen van een vuuroode borst voorzien; de jonge mannetjes hebben een lichtere borst, terwijl beide geslachten, oud zoowel als jong, een rood petje hebben.

Zeer merkwaardig komen oude en jonge *A. rufescens* zeer zelden in het zelfde jaar tegelijk bij ons voor. Hier, in de buurt van Nijmegen, kwamen in 1909—1910 bijna alleen oude mannen sporadisch voor en een enkel popje. In den winter van 1910—1911 daarentegen tamelijk veel jonge mannen met ongeveer 10% poppen. Bij *A. rufescens* komen geen noemenswaardige grootteverschillen voor.

Het determineren van *Acanthus* is zeer moeilijk, daar er tusschen *A. linaria* en *A. rufescens*

GROOTTEVERSCHIL BIJ VOGELS VAN DEZELFDE SOORT. 207

talrijke bastaarden voorkomen. Verder zij er op gewezen dat bij jonge mannetjes (eerste broed? soms reeds een weinig rood op de onderkeel ontwikkeld is.

De putter of distelvink (*Carduelis elegans*) is eveneens een algemeen bekende vogel. Ook bij dit vogeltje zijn de oostelijke exemplaren veel grooter dan die uit onze streken. Het verschil komt duidelijk uit als men onze putters vergelijkt met die, welke in Duitschland zooveel gehouden worden. (Deze worden aangevoerd uit de Krim). Dikwijls ook zal men putter-mannen aantreffen, die achter de zwarte band aan weerszijden van den kop, eenige kleine, meestal 3 oranje stippen vertoonen. Dit zijn de z. g. bloemputters terwijl de andere elsputters genoemd worden. Het onderscheid tusschen man en pop is alleen voor een ingewijde goed te zien en bestaat hierin, dat de veertjes op de schoft bij de mannen diepzwart zijn, daarentegen bij de poppen bruinzwart. Ook zijn de poppen kleiner.

Ook van het sijsje komen er in zeer strenge winters exemplaren voor, die haast dubbe zoo groot zijn als ons gewone sijsje.

Bij de 3 bovengenoemde soorten bleek het, dat de trekkers grooter waren dan de inlandsche voor zoover hiervan sprake is van inlandsch bij sijs en barmsijs. Maar ook het tegenovergestelde doet zich voor n.l. dat de trekkers kleiner zijn b.v. bij *Turdus musicus* (zanglijster). De exemplaren, die hier broeden en in den zomer waargenomen worden, zijn veel grooter en forscher dan de trekkers, die in het najaar in de lijsternetjes en strikken gevangen worden. Onze vrouwelijke exemplaren zijn vaak 25 c.M. terwijl de trekzanglijsters vaak nauwelijks 21 c.M. worden. De mannen zijn kleiner. V.

HET POTHOOFD IN MEMORIAM EN ZIJN OPVOLGER.

(Vervolg van blz. 191).

BEHALVE aardappelen zijn er nog andere cultuurgewassen te vinden, n.l. twee soorten tarwe, de eene soort met, de andere zonder kafnaalden. Wat de wilde gewassen betreft, daarvan nemen het Slangenkruid en de Honingklaver bijna de geheele ruimte in beslag. Wat er over blijft wordt ingenomen door de Canadeesche fijnstraal, de beide Reseda's, de breed- en smalbladige weegbree, Jacob's kruiskruid, groote en kleine malva, knofookkruid, de groote brandnetel en nog heel wat meer onkruiden, waar Nurks van zou zeggen: niet veel zaaks. De ware broeders — och hemel, daar bedenk ik pas, dat ik plant en soort en plantennamen altijd mannelijk heb genomen, terwijl ze vrouwelijk zijn, ongetwijfeld een bijna niet te vergeven misdaad, waarvoor ik de Terweyanen c. s. eerbiediglijk om vergeving smEEK — de ware zusters alzo zijn de Zandweegbree, onze oude kennis van terrein A en *Artemisia Tournefortiana*, dito van terrein B. Bovendien staat in een hoekje een sierlijke Papilionacee, *Coronilla varia* of Bont kroonkruid. De rose tot witte bloempjes zijn tot hoofdjes vereenigd, die werkelijk een reinen, heerlijk blanken indruk maken tusschen de smerige, vuilzwarte steenkoolbonken. Jammer dat er maar zoo'n paar exemplaren van staan, die ook nog het gevaar loopen binnenkort te verdwijnen door allerlei graverijen in den grond, ik geloof, om de fabriek nog weer te vergrooten.

Aan den kant van de beek vallen op honderden bessen van *Symphoricarpus racemosus*, anders gezegd Sneeuwbes, uitmuntend materiaal voor kwajongens om voorbijgangers mee om de ooren te gooien. De struiken zijn doorslingerd met *Solanum nigrum*, de zwarte nachtschade, waarvan de bessen scherp contrasteeren met die van zijn steunplant. *Vicia villosa* bedekt een gedeelte van de helling als een groen-en-violette deken, die aan sommige einden uitgerafeld is. Die rafels kruipen wat rond en krullen voor een gedeelte omhoog langs de